

КОЛЕСНІЧЕНКО А.С., магістр, ПЛЯШЕЧНИК Д.Ю., магістр,
ПОБЕРЕЖНА Н.М.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПЛЮСИ І МІНУСИ

В останні роки все більш актуальною стає тема проведення податкової реформи на Україні, а саме розробка та прийняття Податкового кодексу України. Особливо важливе це питання в аспекті визначення подальшої долі спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, яка визначена Указом Президента України від 3 липня 1998 року № 727/98, із змінами та доповненнями (далі за текстом - Указ).

Указ Президента став певним кроком у розвитку малого бізнесу, створюючи на державному рівні сприятливі умови для ефективного використання його можливостей у рамках національної економіки. Спрощена система оподаткування шляхом заміни сплати встановлених законодавством податків, зборів та обов'язкових платежів сплатою єдиного податку і запровадження спрощеної форми бухгалтерського обліку та звітності суттєво зменшила податкове навантаження на платників податків, сприяла реєстрації великої кількості суб'єктів господарювання, дала змогу вивести з тіньового обігу значні доходи, а також сприяла вирішенню питання зайнятості населення. Але, на жаль, дієвість заходів державної політики щодо підтримки розвитку малого бізнесу в Україні ще не є достатньо ефективною, і малі підприємства ще не посіли належного місця в структурі національної економіки країни та стикаються з різноманітними проблемами. Тому вирішення цих питань сьогодні залишається стратегічно важливим напрямом діяльності всіх гілок влади.

Одним із позитивних факторів застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності потрібно назвати перехід збиткових підприємств на сплату єдиного податку, адже такі підприємства, які при загальній системі оподаткування не сплачували податок на прибуток (оскільки мали нульове або від'ємне значення об'єкта оподаткування), перебуваючи на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, в обов'язковому порядку сплачують до бюджету єдиний податок.

Підтримуючи мале підприємництво, держава стимулює його розвиток та сприяє формуванню умов для забезпечення зайнятості населення України. Поліпшення умов для здійснення підприємницької діяльності, одержання суб'єктами підприємницької діяльності — фізичними особами дозволу на ведення трудових книжок найманих працівників дало змогу платникам єдиного податку створити додаткові робочі місця, що у свою чергу позитивно вплинуло на вирішення проблеми зайнятості населення країни.

З одного боку, ні в кого немає заперечень щодо необхідності підтримки малого підприємництва, у тому числі за рахунок запровадження спеціальних режимів оподаткування, але, з іншого боку, слід мати на увазі, що основними правилами ефективного оподаткування є відмова від надання пільг та забезпечення рівних і справедливих умов оподаткування для всіх платників податків.

Найкращим рішенням стане прийняття закону про спрощену систему оподаткування, в якому буде з'єднана та систематизована вся розрізнена нормативна база. Під час розробки цього документа доведеться знищити деякі моменти президентського указу. Наприклад, надати більш чітко визначення терміну «виручка від реалізації», що є об'єктом оподаткування для юридичних осіб. Крім того, в законі необхідно чітко прописати норму, яка б передбачала для юридичних осіб оподаткування шостивідсотковим податком доходу без урахування ПДВ, тоді коли Державна податкова адміністрація України дотримується протилежної думки.

Указ надав право встановлювати ставки податку місцевій владі. Проте дуже давно існує необхідність введення чіткої диференціації ставок на законодавчому рівні.

Зрозуміло, що введення віделки буде спонукати підприємців занижувати оборти. Проконтролювати оборти фірми дуже складно, якщо йдеться про готівкові продажі.

Непогана альтернатива скасуванню спрощеної системи оподаткування - встановлення касових апаратів, проте цю ідею підприємці сприймають дуже гостро. Крім того, для готівкових продажів інші податки рахуються також приблизно. Таким чином, проблема полягає не стільки в єдиному податку, скільки у відсутності контролю грошового обігу. Вирішення цього питання можливо за умов зростання частки безготівкових розрахунків з подальшим розвитком економіки.

Враховуючи велике значення для держави розвитку малого бізнесу, з метою відчутного закріплення його позицій в економіці України необхідно забезпечити стабільні нормативно-правові умови для створення і функціонування малого підприємництва, а також впорядкування механізмів оподаткування, обліку і звітності.

Оскільки спрощена система оподаткування є основним чинником, який стимулює розвиток малого підприємництва в Україні, її необхідно розвивати і вдосконалювати.

Список використаних джерел:

1. Фліссак Н. Малий бізнес в Україні: проблеми та перспективи розвитку // Вісник податкової служби. – 2006. - №44 (326).
2. www.newsukraine.com.ua.